

SÜMEGEY-SZENT-GRÓTH

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

<p>Előfizetési árak: Egész évre . . . . . 4 frt = 8 korona Fél évre . . . . . 2 frt = 4 „ Negyed évre . . . . . 1 frt = 2 „ Egyes szám ára 10 kr.</p>		<p>Hirdetmények: 2 hasabos petitsor egyszeri hirdetésnél 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr. — Bélyegdíj 30 kr. Nyilttér petitsora 20 kr. Csak bérmentett leveleket fogadunk el.</p>	<p>A lap szerkesztési részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők. A lapot illető minden ízetés a kiadóhivatalba küldendő Kéziratokat vissza nem küldünk.</p>
<p>Lapunk számára hirdetések elfogad Budapest: a Reuter ügynökség, Blockner J., Eckstein Bernát hirdetési irodája Fűrő-utca 4. sz. Magy. Távir. Iroda hirdetési irodája, Gránátos-utca 1., Fischer A. D. hirdetési irodája, Hatvani-utca 1. és Goldberg W. A. Bécsben: Mosse Rudolf hird. irodája, Szombathelyen: Apfél Sándor hird. irodája.</p>			

Társadalmi válság.

Alapjában látszik megrendülni a társadalom. Alkotó elemei itt is, ott is, mint ellenfelek állanak egymással szemben. s mindenütt a gyűlölet, az erőszak tör magának utat. A század, mely derengő hajnalával a testvériség, szabadság és egyenlőség téreit világosítja be s ideálok megvalósításáért folyó küzdelmet látott, most, az alkonyán, mintegy meghökkeni látszik saját művétől.

Tagadhatatlan a mai társadalom kóros állapota s a fegyver, melyet a szabadság a társadalom boldogítására az emberiségnek nyújt, igen gyakran fegyverré válik a társadalmi rend ellen. És mi tagadás benne, hogy a társadalom mai idegessége, mintegy előjelét képezi a szabadság fokozatos feladásának a fenyegetett társadalmi rend érdekében és talán nem messze az idő, midőn a szabadság lelkes, tántoríthatlan híveinek újra egyesülniök kell, hogy megvédelmezzék a szabadságot a jogfeladó társadalommal szemben.

Az anarchia és tétveg szocializmus legborzasztóbb győzelme lenne, ha egy évszázad minden dicső műve romba dőlné a fanatikus bűn rémtette alatt.

És mily hiú, mily dőre számítás az a szocialis bajok orvosságát a despotiában keresni! Hiszen ha a szabadság romjain megalakult központi hatalomnak sikerülend

is ideig-óráig a mozgalom kitörését megakadályozni, úgy meglehetünk győződve, hogy a visszatérés nem fog késni, hogy a megfélekezett szenvedély izmosodva fog visszatérni, hogy azután romba döntson mindent, a mit útjában talál.

Nincs és nem is lehet részvétünk az anarchia undok, örült részesei iránt s a kerlelhetlen szigor, a megtorlást felette kívánatosnak kell találnunk egy a rend, mint a jog és szabadság nevében is; de vigyáznunk kell, hogy a társadalmi rend védelme ne történjék a társadalmi szabadság rovására. Az állam, midőn a repressiv rendszabályok teljes szigorát érezteti azokkal, kik a rendnek és jólétnek született ellenesei, kötelességet teljesít; de azért dőreség volna az anarchia megfélekezését csupán csak törvényhozási intézkedésektől várni és megfélekezni arról a tényről, hogy a baj gyökere sokkal mélyebben, a társadalmi szervezet legrejtettebb helyein szekel, mely ellen első-sorban és főként magának a társadalomnak kell reagálni.

A mai kóros állapot, mely pillanatnyi iszonyaival érzelmeinket és idegeinket uralja, jórészt kifolyása azon hégagnak és ellentétnek, mely a szabadelvűség institutioi és a társadalmi felfogás közt fekszik.

De vajjon a társadalom előkelő tagjai bírnak-e mindenütt tudomással a reakjuk háramló felelőség nagyságáról s a kiváltságos helyzetükből folyó kötelességek szent ségéről? Vajjon bírnak-e tudatával annak,

hogy a vagyon, a jólét, a fényes állás csak úgy látszanak jogosultaknak, ha egyszerűsmind az áldozatkészségnek, a kötelességértnek válnak forrásává?

A mindennapi élet szomorú tapasztalatai tagadó választ nyújtanak.

A modern világnezet, mely az egoizmus alapkövein nyugszik, kizár minden ideális felfogást. Az anyagi jólét szerfölött való hajhászata kiöli a fogékonyságot az áldozatkészség és kötelességért erényei iránt. Mindenki a maga útján, saját érdekei után halad, nem törődve azzal, hogy sok esetben a mások nyomorán építi föl saját boldogságát. A pénz kizárólagos uralma a szegények és gazdagok közé áthághatlan ürt vont és amazokat iriggyé, emezeket kapzsiakká tette

Igy látjuk a társadalom alkotó szerveinek lassu bomlását a társadalmi élet szükségképpen hanyatlását és végre a kór kitörését sokkal hevesebben és iszonyubban mintsem gondoltuk volna.

Ismerjük fel tehát, hogy a társadalom azért beteg, mert szervei rég nem teljesítik már a szükséges munkát és midőn az egoizmus terhe és átka alatt megrendülni látjuk a szabad társadalmat, midőn egy borzasztó kór metye alatt pusztulni látjuk mindazt, miért apánk küzdöttek és áldoztak, ébredjünk tehát valahára öntudatára emberi kötelességeinknek.

A társadalmi válság csupán csak a társadalmi erkölcsök reformja útján oldható

A „SÜMEGEY-SZENT-GRÓTH“ EREDETI TÁRCZÁJA.

A boldog öregség.

Béragertől.

Forá. Ifj. Ereky István.

Repül az élet és te agg leszesz,
 Repül s te engem nem találsz schol;
 Mert nékem röpte kétszer oly sebes
 S pihenni vágy már faradalmítól.
 Oh élj tul engem! és hogy agg korod
 Hünck találjon, én szép kedvesem!
 Derüljön újra sapadt homlokod,
 S dalold el langra gyúlva énekem!

Ha majd kutatjak ránczaid alatt
 A bajt, mi nékem nyujta ihletést,
 S egy gúnyos ajkon ily kérdés fakad:
 Ki volt a méltó, hogy szivedbe vésd?
 Oh fessd le nekí, hogyha még tudod
 Mámorban égő ittasult szívem,
 Derüljön újra sapadt homlokod,
 S dalold el langra gyúlva énekem!

Egy kérdi: kedves volt-e ő neked?
 El nem pirulva mond: Szerettem őt!
 Mas: Nem kísérté meg becsületed?
 Soha! és dolyffel sujtsd a vakmerőt!
 Oh mond nekik: Ha rólad álmadott:
 Imádvá esungtél legszebb éneken,
 Derüljön újra sapadt homlokod
 S dalold el langra gyúlva énekem.

A kit hazámon sirni oktaték,
 Imigy meséljen unokáinak:
 Dalába mindent megadott az ég,
 Hogy rabfiai fegyvert fogjanak.
 Te meg beszéld el, mennyit aratott
 Babért a sas husz hosszú éveken;
 Derüljön újra sapadt homlokod
 S dalold el langra gyúlva énekem!

Oh angyalom, ha muló hírnevem
 Öreg napodra egykor fényt vetít,
 S te rózsát szedni jársz a réteken,
 Hogy arczképemre hintsed ékcit:
 Keresd az égben láthatatlan,
 Hol mindörökre boldog honod lesz velem!
 Derüljön újra sapadt homlokod
 S dalold el langra gyúlva énekem!

A silbak.

Hadikérség előtt.

Négy fegyveres katona csillogó szuronyai között lép a hadbíroság termébe s mikor megáll a kerlelhetlen törvényszék előtt, arczának haloványsága eltünik. A fegyveres kíséret egyik tagja három kemény lépéssel az ezredes elé megy s tisztelg.

— Solyom Imre infanteriszt a brigádból!

A rab katona, mikor nevé emliteni hallja, billnesbe vert kezét szokásból a sapkához emeli, s megtellik a szeme könnyel.

Nem ügyel rá senki.

Infanteriszt Solyom, — törí meg a komor, vésteljes esendet az őrnagy hadbíró szigorú szava, — tegyen őszinte igaz vallomást s beszélje el újra a történetet!

A sokat szenvedett rab melléből nehéz sóhaj szakad fel s megkezdi vallomását:

Hideg zivataros éj volt. A fagyos szél zímankót keverő szaryával csapkodta a fellegvár rácsos ablakait, s végig seprert az agyus sánczokon a havas fergeg. Heten voltunk a várban a 13-ik századtól.

— És ki volt a várta parancsnoka, Solyom?

— kérdezte az ezredes a rabtól.
 A legény arczán sötét árny borong végig s a szeme megvillan, s mikor kinyögi a Kovács káplár nevét.

— Maga haragszik Solyom a káplárra, pedig jó barátok voltak, egy falubeliek?

A halvány katona kezén megcsörren a bilincs s szép, fekete furtós fejét szomoruan rizza.

— Nem, sohasem voltunk. Egy leányt szerettünk mindketten s azért vagyok most rab . . .

— Hogyan?

— Mert azon a csunya, viharos éjjelen együtt voltam vártán a káplárral.

— Volt pénz bőven, hozatta a bort s ittunk annak a leánynak az egészségére . . .

— S aztán

— Mikor aztán a bor fejembe szállt, a káplár nevetve küldött ki silbaknak a vár északi sarkára.

meg, nem pedig az erőszak, az elnyomatás fegyvereivel. A kötelesség teljesítése a legnagyobb, de egyszersmint mindenki által gyakorolható erény. Ez erény fogyatéka ma megrendíti az emberi társadalom alapjait, de ha visszatérünk a jó és nemes kiapadhatatlan forrásához, a szabad emberi társadalom diadalmaskodni fog megrontóin.

K. M.

Kis városok jövője.

Mióta a magyar nemzet értelmiségének középosztálya: a polgárság öntudatosan halad azon az uton, mely a nemzeti vagyonsodás felé vezet: a kis városok jövője és jelentősége nemcsak nemzetgazdasági szempontból emelkedett kiváló fontosságra, hanem a művelt magyar iparososztály értelmiségének törekvése nemzeti szempontból is figyelemre méltó.

A magyar nemzet megizmosodásának egyik főfeltétele ma már kétségtelenül az, képesek-e a vidéki kisvárosok érdekeiknek érvényt szerezni?

A legtöbb vidéki kis város mintegy középpontja a hozzá természetszerűen csatlakozó vidék anyagi emelkedésének és szellemi műveltségének s így mindig csak attól függ az illető vidék fölvirágzása is, hogy helyes irányban, helyes módon tudja-e valamely kis város ezen feladatát megoldani.

Annak ellenére, hogy mi agrikulturn ország vagyunk, iparunk is némi részt kér a világvásáron. A mezőgazdaság terményeinek feldolgozásában, jelesül a malom és bórpar terén, mondhatjuk: jelentékeny helyen állunk s ezzel már a külföldnek is számolni kell Nem csodálkozhatunk tehát, hogy a mezőgazdasági gépgyártás is oly fényes fejlődésnek indult, hogy a külföldi tőke is megtelepedett nálunk, melynek kamatai szépen ki is vándorolnak, a mi világos kárunkra.

Az utóbbi időben a nagyiparnak esztelen versenye nincs valami lelkiismeretes tekintettel a szerényebb anyagi erővel dolgozó kisiparra, mely pedig nem versenyezhet mással, mint szolidaritásával és becsületességével.

Az ma mindenki elismeri, hogy a kisipar kérdése fontos napi kérdéssé lett. S mely belátású államférfiak, avatott nemzetgazdászok törik elméjüket e kérdés helyes megoldásán. Hogy sikerül-e, ez a jövő titka. De mi a siker tekintetében aggályokat táplálunk. Az állam erejének biztosítása lenne e kérdés megoldása, mert egy osztályt mentene meg jóformán az elzúllás és proletáriátus elől, mely osztály eddig becsület munkával kereste kenyereit.

A rab katoná nagyot sóhajtott, míg a hadbírósg tagjai sajnálkozva tekintettek reá.

— Czudar egy hely az a sarok. A kavargó fergeteg oda csapkodta a havat mamosos arczombá s mikor leginkább faszam, dideregtem, hallottam a kaplár gúnys rikácsoló hangját, a mint a vártat legénységnek eskudözött, hogy megfagyaszt a hidegben, rabba tesz, elpusztít, de az a leány mégis az övé lesz. Nem látom meg soha a falumat! . . .

— A sapadt vonásokon végig csurgott két könnyesepp, racsott a kopott mundérra.

Oda szoritottam fegyveremet erősen a vállhoz s ingadozó léptekkel jartam a mohos falak mellett. A szél remítően süvített a várfok resei között, a hó is elkezdett apró pelyhekben esni s nekem úgy tetszett, mintha a vihar síkongsába valami édes, búbajos leánydal vegyült volna belé . . .

A tiszték összenéztek.

Mindenki érezte, hogy ez a legény nem hazudik, hanem igaz, szomorú történetet beszél el.

— Na tovább! — biztatta az ezredes.

— Összehuztam fagyos tagjaimon a köpenyt s egy pillanatra megállva, oda támaszkodtam az agyu parkányához. Tudtam, hogy hibázom, de az a fájó zsibbadtság, a hideg, a süvöltő fergeteg között erőt vett rajtam, s leroskadtam a földre.

— S a fegyver? . . .

— Miért nem adta meg a vészelt?

— Kiesett a kezemből . . . Csak a szállingáló hópelyhek lagy terhét éreztem arczomon.

A nemzeti fejlődés és nemzeti társadalom kifejlődése bizonyonyal inkább várható a kisipar virágzása esetén, mert a kisiparos becsület munkája nemcsak vagyoni függetlenséget ér el, hanem önállóságot is.

A pénz és vagyon arányosabban osztja el, az iparos a szabadságszeretnek alapját is nagyobb mértékben veheti meg.

A független és vagyonos iparos osztály mintegy gerinczét képezte mindenkori a nemzetnek s ezt a középosztályt, ha pusztulni kezd, mindenáron meg kell menteni.

Első törekvésünk legyen tehát hogy a középosztály anyagi boldogulásának útját ne vágjuk, hanem a társadalom intéző férfainak oda kell hatniok, hogy böles előrelátással a jövőbe tekintve, minden közügyet, mely e kérdéssel összefüggésben van a kisipar érdekében kell elintézni.

De magának a kisiparnak sem szabad tétlenül néznie a viszonyok alakulását, nem szabad arra várni, hogy mindig és mindenben az állambatalom jöjjön segítségére, hanem önmagának feladata a saját érdekében a küzdőtér teljes mértékben elfoglalni, mert nálunk a kisipar fejlődése igen fontos, nagy és nemzeti érdek, melynek előmozdítása hazafiúi és erkölcsi kötelesség.

Azt mondtuk, hogy a kisiparnak magának kell elsősorban magán segíteni, ezt azonban csak úgy éri el, ha a viszonyok helyes fölismerésével úgy találja meg a kibontakozást, hogy az csakugyan áldásos legyen és nagy időkre hasson ki.

A kis városok jövője attól függ, hogy képesek-e az eddig elnyomott kisipar érdekeit előmozdítani?

Szinészet.

Szombaton f. hó 4-én kezdte meg Fekete Béla előadásainak sorozatát Knebelnek Az a l a r c z o s b a l című bohózatos vígjátékával. Igen esekély közönség jelent meg, de az azután kitűnően mulatott, mert az élénk, összevágó előadás teljesen kiemelte a darab bohózatos elemét, úgy hogy a közönség mindvégig szívből kacagott. Különösen kiáltak Feketené a szobaleány, Fekete a titkos szoknyahős töképezés és Szabó Gábor a regényes hajlamu, szerelemföltő borbély szerepében. A többi szereplőket is dícséret illeti.

Vasárnap 5-én. Éjjel az erdőn népsziműnek előadását közepes közönség nézte végig. Feketené Mali szerepében egyes, élénk játékkal s szép dalaival zajos tapsokat aratott. Jól játszottak Szabó Gábor az urhatnam aranyparaszt, Fekete Béla az együgyű Gyurka és Markó Emilia Boriska szerepében. Izsó Miklós Majos Gábor pesti flasztertaposót adta ügyesen. Kallai Domonkos nyugalmazott vadásznak fiatal volt.

Kedden 7-én a N e b a n t s v i r á g előadását kellő szamu közönség hiányában nem tartották meg.

Szerden 8-án Csiky Gergelynek vígjátéka, a N a g y m a m a került színre esekély szamu kö-

s behunyt szemekkel is láttam annak a leánynak arczát, a ki eljött a varlokara, fölém hajolt, fülembe sugott s lecsókolta faradt szempilláimat.

— És mi történt akkor?

A rab katoná összeremegett, a szeme villámokot szórt.

— Akkor, vagy azután erős lökést éreztem a fejemen s mikor fölébredtem, előttem állott nevetve, kacagva a kaplár.

— Hűsz esztendei varfogság, pajtás, a miért elaludt a síbak! — szólt karórvendve s szuronyok között kísértetett haza.

— Tehát beismeri, hogy elaludt az órállason? kérdezte a hadbíró meghatottan.

A fogoly legény feje alahanyatlott mellére, vonagló ajkáról elszállt az utolsó sóhaj:

— Igaz, beismerem! . . .

Nemsokára a vallomás befejezte után megdördült a cigány tambur dobja s a szomorú pergés elnémultával elhangzott a nehéz ítélet:

— Tíz évi súlyos vartogság — egy álomért! —

A rab katoná bilinesbé vert kezével tisztelgett, a szuronyok közé állt s rövid percek mulva csikorgva zarult be utána a brigád kapuja.

A fehér hópelyhek pedig szállingáltak tovább, mintha misem történt volna.

Bibó Lajos.

zönség jelenlétében. A címzerepben A. Orosz Kata, Márta szerepében pedig Major Ida remek alakítást nyújtottak, élénk tapsokra éljenzések-ra és kihivasokra lelkesítve a közönséget. Hozzájárultak az est sikeréhez Fekete (Tódorka Szilárd), Szabó (Örkényi baró), Izsó Miklós (Kalman), Koronkai Roza (Szerafin) és Keményné (Galambosné). Kallaitól melegebb játékot, a szavalásban több moduliációt, élénkséget varunk. A kiválóan sikerült előadásról a közönség teljes melegeggedéssel távozott.

Csütörtökön 9-én a F e n e a n y ó s o k, Kövesi és Vendreinek képtelen bohózatos jelenetekkel, képtelen kosztümökkel telt darabja került színre, az előbbi esteknél nagyobb közönség előtt. Az élénk, összevágó, gyors tempójú előadás folytonos derultségben tartotta a közönséget, mely az anyósok és vejeik között kiütött furesa haborun sokat nevetett. A szereplők általában dícséretet érdemelnek. Legtöbb tapset az igazgató aratott, ki Kóbi szerepének humorát teljesen kiaknázva, a közönséget zajos tetszés nyilatkozatokra ragadta.

Szombaton Rónaszékynek T y u k o d y L ő r i n c z című fővárosi életképét adták. Ez előadásról jövő számunkban. — Ezután még csak két előadás lesz. A legmelegebben ajánljuk ezeket a közönség szives pártfogásába, mert a kiváló igyekezet, melyet a társulat részéről tapasztaltunk, hogy a közönségnek kellemes estéket szerezzen s a mely az eddigi előadásokat olyan sikerülttette, teljes elismerésünkre és támogatásunkra méltó.

Külömfélék.

— **A király ő felségének születésnapján** tartandó istentisztelet f. hó 18-án szombaton 9 órakor lesz a plebánia-templomban.

— **Eljegyzés.** Pozsgóvár Gyula végedi tanító eljegyezte Payer Anna kisasszonyt, Payer Antal mikosdi főkertész leányát.

— **Perlakon** városi jegyzővé Krampacs József, csáktornyai jegyzőségéd választatott meg.

— **Járásunk főszolgabírája** erélyes rendeletben kelt védelmere a hasznos enekló madaraknak, hogy eieje vételessék annak az oktalán pusztításnak, mely lépten-nyomon tapasztalható. A rendelet értelmében Flóbert-fegyvert tartani alispáni fegyver és vadászengedély nélkül nem lehet s úgy az ily fegyvereket tartók s velők lövöldözök, mint a madarpusztítók a törvénszabta szigorú büntetéssel sújtatnak. Egyszersmint a rendelet felhívja az eljárást, hogy e tekintetben a legszigorubb felügyeletet gyakorolják s az e részbeni mulasztókat haladektalanul jelentsek be. Egy másik rendelet a gummi puskával és paritáival való közveszélyes játékok, mely az 1879. 40. t. cz. 118. §-ba ütközik, tiltja el.

— **Értekezlet.** Eitner Sándor, a sümeg-keszthelyi vasutat létesítő nagybizottság elnöke f. hó 8-án értekezletet hívott össze a polg. önképző körbe, melynek tárgya a sümegiek hozzájárulásának minél nagyobb mértékben való biztosítása volt. Elnök ismertette az ügynek eddigi állását, a még teendő lépéseket, s kiemelte azt az aldozat-készséget, melylyel az érdekeltség e nagyfontosságú ügyet pártfogásába vette. Azután tudatta, hogy a sümegiektől a vasuti bizottság legalább is 10,000 frt. hozzájárulásra számít. A város megszavazott 5000, a takarékékpénzáár 2000, frtot; a méz- és tégla-gyártól 1000, a népbanktól legkevesebb 500 frt. várható. Egyesek hozzájárulásának megnyerésére Eitner Zsigmond, Epstein Vilmos, Mojzer József és dr. Székely Albert urakból álló bizottságot választott az értekezlet. Végül elnök megköszönve a szives érdeklődést, a városunkra és vidékünkre oly nagy horderejű ügyet a jelen voltak lelkes támogatásába ajánlotta.

— **Keszthely képviselőtestülete** f. hó 4-én tartott ülésében első sorban köszönetet szavazott Lenárd Ernő kir. közjegyzőnek, ki 13 évi ügyési működése alatt a város ügyei körül bokros érdemeket szerzett. Azután egyhangulag elfogadták az 1895-ik évre szóló költségvetést, mely szerint a kiadás 48,477 frt. 18 kr., a bevétel 35,070 frt. 96 kr., s így a deficit 13,406 frt. 22 kr., melyből 2753 frtot az uradalom fedez, a többi fedezésére pedig 48%-os községi adót vetnek ki. A Balatonnál tervezett szálló költségeire 26,454 frtot irányzott elő a képviselőtestület s megbizta a városi eljárást, hogy a versenytárgyalást mielőbb tűzze ki. Ezu-

tán me-
domásu-
hogy a-
teket
beterje-
szükség-
frt. köl-
tartandó

testüle-
hó 23-
sére,
tanács-
tiz év-
T á r g
2.) Elr-
temén-
elemi
és irán-
mán k-
nöki j-
désérő-
tükreb-
kanisz-
népísn-
vassa
tanító
— fel-
izr. pe-
gyalás-
tület
meghí-
Udvar-
elnöke

rosi e-
irja -
augus-
válasz-
koczk-
irányb-
rozotta
szünte-
nem f-
az új
telépit-
párt
biztos-
s cze-
ellenél-
város
pénzt-
rencz
mann
Éde,
vá m

testül-
évi a-
dó ké-
augus-
lyiség-
ugyar-
kor f-
bályo-
azon
ban
ványi-
vázat-
tagsá-
jük,
lőbb
közgy-
gyul-
lebbi-
A vá-
vizsg-
delet-
sa. 6
1894-
Koh-
Zala-
zalav-
megt-
nép-
si-es-
gusz-
nato-
beve-
szöv-
vets-
ség-
rona-
6. 5
oszt-
tanc-
kezo-
mél-
tuzo-

fős-
gyü-
bod-

tán megalakították a fürdőbizottságot s tudomásul vették a Ganz-gyárnak jelentését, hogy a villamvilágításra vonatkozó terveket és költségvetést szeptember 15-ig beterjeszti. Végül elhatározták, hogy a szükséges építkezésekre felveendő 150,000 frt. kölcsön felvétele tárgyában a szept 15-én tartandó gyűlésben fognak határozni.

— **Meghívó.** A zalamegyei ált. tanítói testületnek Csáktornyan, 1894. évi augusztus hó 23-án d. e. 9 óraker tartandó közgyűlésére, kapcsolatban dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos és tanfelügyelő ur zalavármegyei tiz éves működésének megünneplésével. **Tárgysorozat:** 1.) Elnöki megnyitó. 2.) Elnöki üdvözlő beszéd. 3.) Üdvözlő költemény írta: Körmeny Pál lánvizi közs elemi iskolai tanító ur. 4.) Visszaemlékezés és irányelvek — előadja dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos és tanfelügyelő ur. 5.) Elnöki jelentés az egyesület egy éves működéséről. 6.) A pedagógia a társadalom tükrében — felolvassa Hoffmann Mór nagykanizsai közs. polgári iskolai tanár ur. 7.) A népismeret (ethnográfia) és a tanító — felolvassa Gönczy Ferencz állami elemi iskolai tanító ur. 8. Felméri pedagógiai rendszere — felolvassa Altmann Mór nagykanizsai izr. polg. isk. tanár ur. 9.) Indítványok tárgyalása. E közgyűlésre a megyei tanítótestület tagjait s a tanügy barátait tisztelettel meghívja Z.-Egerszeg, 1894. augusztus 7-én. Udvardy Ignác a megyei tanítótestület elnöke.

— **Községi választások Csáktornyan.** A városi elöljáróság választása — mint levelezőnk írja — nagy izgatottság mellett ment végbe augusztus 4-én Csáktornyan. Érdekléltek a választás elé, mert Csáktornya haladása forgott kockán, mivel az új párt programjában oly irányban tett ígéreteket, melyek Csáktornyat határozottan visszavetették volna. Meg akartak szüntetni a villamos világítást; a járdák kiépítését nem folytatták volna; határozottan ellene voltak az új központi iskola s a lovassági kaszárnya felépítésének. De a haladás győzött. A Prusztz-párt győzött s így Csáktornya fejlődése 3 évre biztosítva van. 534 választó közül, 395 szavazott s ezekből 53 szavazattöbbséggel Molnár József ellenében Prusztz Alajost választották meg a város bírájának. Helyettes bíróknak Megla István, pénztárosnak Deák József, gyámnak Benesak Ferencz került ki az urnából. Tanácsosoknak Hirschmann Leó, Tódor József, Nusz Matyas, Benedikt Éde, Szeivert Antal és Novák Ferencz választották meg.

— **A zalavármegyei tüzoltó szövetség t. tagtestületeinek!** Van szerencsénk a tagtestületet a f. évi augusztus hó 19-én Zala-Szent-Gróthon tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívni. A közgyűlés augusztus 19-én déli 12 óraker a »Társaskör« helyiségében tartatik meg. A választmány pedig ugyan a fenti helyen és napon délelőtt 1/2 12 óraker fog üléseni. Megjegyezzük, hogy az alapszabályok 17. §-a értelmében a közgyűlés nyilvános, azon mindenki megjelenhetik, szavazati jogot azonban csak a tagtestületek írásbeli meghatalmazványon igazolt képviselői gyakorolhatnak. Szavazati jogát csak azon testület érvényesítheti, mely tagsági díjjal hátralékban nincs, miért is felkérjük, hogy esetleg hátralékos tagsági díjait mielőbb beküldeni, illetve még a közgyűlés előtt a közgyűlési színhelyen lefizetni sziveskedjék. Közgyűlési tárgysor: 1. Elnöki jelentés. 2. Legközelebbi közgyűlési színhelyének meghatározása. 3. A választmány által beterjesztett számadás felülvizsgálása. 4. A vármegyei tuzrendszeti szab. rendelet ügye. 5. A választmány újbol megválasztása. 6. Indítványok tárgyalása. Zala-Egerszeg, 1894. augusztus 1-én. Nagy Antal, szöv. titkár. Koháry Jozsef, szöv. alelnök. — **Meghívó.** A Zala-Szent-Gróthon 1894. augusztus hó 19-én a zalavármegyei önkéntes tüzoltó-szövetség által megtartandó közgyűlés alkalmából rendezendő ünnepélyre. Műsor: 1. Augusztus 18-án ismerkedési-cstély Horváth József kerti helyiségében. 2. Augusztus 19-én a reggeli 8 és délelőtt 11 órai vonatokkal érkező vendégek fogadtatása. 3. Diszbevonulás a városház terére. — 4. 11 1/2 óraker szövetségi választmányi gyűlés; ezt követi a szövetség rendes közgyűlése, — a »Társaskör« helyiségében. 5. 2 óraker társasébed a »Magyar Korona« szállodában, — 1 teríték ára 1 frt 20 kr. 6. 5 óraker diszgyakorlat 7. Szolgalmi érmek kiosztása. 8. Lohonya László kerti helyiségében tanezcal egybekötött zeneestély és tűzijáték, kezdete 8 óraker. Beleptidj nem tüzoltóknak személyenként 1 korona. A zalaszentgróthi önkéntes tüzoltó-testület parancsnoksága.

— **Megeyi rendkívüli közgyűlés.** A vármegye főispánja, Svastits Benó megeyi rendkívüli közgyűlés tartása tárgyában a következő hirdetményt bocsatotta ki: »A nmltsgu vallás- és közokt. m.

kir. miniszterium folyó évi július hó 13-án 30.354. sz. alatt kelt rendelete értelmében a Zala-Egerszegben tervezett állami főgymnasiumra a város és a törvényhatóság által megajánlott hozzájárulás az állami főgymnasium fenntartása tartamára biztosítandó, s a főgymnasium létesítése és fenntartására vonatkozó megállapodások szerződés alakjába foglalandók levén, e célból folyó évi augusztus hó 14-én délelőtti 10 óraker Zala-Egerszegben rendkívüli törvényhatósági közgyűlés fog tartatni, melyre a törvényhatósági bizottság tagjai tisztelettel meghívattak.

— **Legénykedés.** Pollák Dávid csabrendeki lakos f. hó 8-án a keszthelyi vásárra ment. Amint Sümegtől vagy egy kilométert haladt, lovai az orszagot mentén üldögélő Toma Lajos, Hochschild Ferencz és Sopronyi Lőrincz sümegi lakosoktól megfélemlettek s nem akartak tovább menni, Pollák kérte őket, hogy keljenek az utból, mert lovai félnek. Erre Toma felugorva, Pollákra rontott és késével súlyos sebet ejtett fején. A megsebesített ember rögtön visszajött Sümegre, a csendőrségnél jelentést tett. A csendőrok Tomát letartóztattak és a járásbírósnak adták át.

— **Gyufa a gyermek-kézben.** Végzetes szerencsétlenség történt megyénk egyik községében Petri-Kereszturon. Egy négyéves fiúcska, mint levelezőnk írja, szülei gondatlanságából gyufára tett szert s avval a szalmakazal aljába ment játszani. Pár perc múlva rémült sikoltozással futott be a házba, mert egy lángra lobbant gyufaszál megégette a kezét. Ennél azonban sokkal nagyobb bajt is láttak az egybefutott háziak. A szalmakazal lángban állott, s a nagy szélben a vész átcsapott a szomszédokhoz is. Rövid idő múlva hamuvá lett 14 gazda összes termése, minden épületével egyetemben. A kár igen nagy s csak az épületek voltak biztosítva.

— **Szaj és körömfájás.** Gyepü-Kaján községben a szarvasmarhák között szaj és körömfájás tört ki. A községet a hatóság zar ala vetette.

— **Elvesztett váltók.** A hévízi fürdőre utazott Lakner Sándor eger-aracsai lakos, 10,000 frt. értékű váltókat vive magával uti taskájában. Csak Keszthelyen vette észre, hogy taskaja el-tűnt. Rögtön jelentést tett a csendőrségnél s ez most kutat a becsületes megtaláló után.

— **Másodvirágzás.** Az agyaszaló hőség és hervasztó szárazság daczára a Talabékerk egyik almafaja csinos virágbokrétaakat hozott. Érdekes látvány: együtt a nyár érfelben levő gyümölcsivel és a tavasz halványpiros kedves virágaival.

— **Vörheny és kanyaró.** Veszedeles két betegség lépett fel városunkban, a vörheny és kanyaró, melyek már több családba beférkőztek, a gyermekeket ágyba döntötték, úgy hogy némely családnál 2-3 beteg gyermek is fekszik. A hatóság erélyes intézkedéseket tesz, hogy a baj megszűnjék s a szülők szemefenyici, a gyermekek áldozatul ne essenek. Mindazokat, kik gyermekük-

ket nem gyógyíttatják, 300 frt. büntetéssel sújtja. A beteg gyermekek a többiekétől elkülönítendőek, a betegeket látogatni, halotti tort tartani, a temetésen gyermekekkel résztvenni szigoruan tilos. A betegségnek megszűntével avagy halál esetén a betegszobát, a benn levő butorokkal, valamint a betegel érintkezett ruhaneműeket alaposan fertőtleníteni és megtisztítani kell. A betegséget kiállott gyermekeket, habár egészségeseeknek latszanak is, az orvos engedélye nélkül kiengedni s így meg-hülésnek kitenni nem szabad, mert a betegség után ily uton fellépő tüdővízenyő legtöbbször halált okoz. A megbetegedések esetén rögtön orvost hívni s az esetet az előjáróknak is bejelenteni kell, hogy ez a kellő ellenőrzést azonnal teljesít-hesse. Reméljük, hogy ha közönségünk a hatóság rendeleteit lelkiismeretes szigorúsággal végrehajtja, úgy a veszedelmes kórok, nem fognak mélyebben elharapodni s nem fogja veszély fenyegetni a jövőnek édes bimbóit; a gyermekeket.

— **Halál a fürdőben.** Tragikus halállal mult ki Szabó György, keszthelyi ügyvéd, a zalai ügyvédek nesztorja. Ő 83 éves kora daczára is egyedül szokott fürödni. Említett napon is fürödni ment, azonban a vízben — mint az orvosok megállapítottak — szívzélhűdés érte, mely azonnal véget vetett életének. A köztisztelőtű férfit váratlan halála nagy részvétet keltett, mely a temetésén impozáns módon nyilvánult.

— **Vasuti gyalogjáró.** A vasuti állomáshoz eddig rövid és kényelmes gyalog ut vezetett a Talabér-kerten át, a tulajdonos szivességéből. Most azonban a tulajdonos kertjének ajtaját zárva tartja, mert már megelégette, hogy a földcín átvezető utat mindig szélessebbre tapossa a közönség, napról-napra többet-többet okkupál el szántó-földjéből, letaposva s gyalogjárókkal átszelve a gabona vetéseket is. Így a vasuti állomáshoz való közlekedés egyedül a jóval hosszabb poros országútra szorítkozik, mely a közönségnek nyáron a nagy hőség és száharai porfelleg, télen pedig a hófúvatok miatt ugyancsak kényelmetlen. Épen azért módját kellene ejteni, hogy az állomáshoz rövidebb és kényelmesebb ut is vezessen. Mint értesülünk a képviselő-testületnek egyik tagja a legközelebbi ülésen fel fogja vetni az ügyet s így a legilletékesebb testületnek alkalma lesz a leghelyesebb megoldásról intézkedni.

— **Tüz.** Szt-Gróth-Polgárvároson e hó 4-én d. u. 2 óra tájban kigyuladt Szabó Mihály háza. Nagy szerencsére a községnek, déltájban szaporá zápor ömlött s csakis ennek köszönhető, hogy a tűz nem tett nagyobb pusztítást s megelégedett ez egy áldozattal. A mezővárosi s polgárvárosi tuzoltóság gyorsan megjelent a tűznél s azt hamar elfojtotta. A ház biztosítva volt.

— **A szintársulatnak** karmestere, Kemény Bernát ajánlkozik zongorának jó és olcsó hangolására.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HORVÁT GÁBOR.

Főmunkatársak:

ÉLES KÁROLY és KOCSIS KÁROLY.

MEGHÍVÓ.

A sümegi népbank

1894. évi augusztus hó 25-én d. e. 10 óraker

saját helyiségében rendkívüli

közgyűlést tart,

melyre a t. cz részvényesek tisztelettel meghívattak.

1. Elhalálozás, illetve betegség miatt történt lemondás folytán megüresedett két igazgató-tagsági helynek — választás utján leendő betöltése.
2. Az alapszabályok 45. §-ának módosítása.
3. Az alapszabályoknak kiegészítése akként, hogy azokban megjelöl-tessék azon hirlap, a melyben a Sümegi Népbank, mint részvénytársaság, mérlege, közgyűlési meghívója és tárgysorozata, közgyűlési határozatai és egyéb hivatalos hirdményei közzé teendőek.

S ü m e g, 1894. augusztus 10-én.

Az igazgatóság.

Szőlőajtványok és amerikai szőlőveszők eladása!

A 30 holdnál nagyobb területű „Sándortelep Ujvideken” f. évi november havában Riparia, Portalis, Solonis és Jacquézalanyokra készült

500,000 drb. fűsajtvényaiból

a tökéletesen összeforrt példányokat jutányos árak mellett eladásra bocsátja.

Ez idén a a legjobb bel- és külföldi borés csemegé szőlőfajokból 420 fajnál több került ojtás alá és alólirott teleptulajdonos kívánatra bővebb magyarázatokkal ellátott részletes árjegyzékét a t. cz. érdeklődőknek ingyen és bérmentve szívesen megküldi.

A telep zöldajtásokkal is szolgálhat, nemkülönben — mint ojtási célokra mint pedig iskoláztatásra alkalmas amerikai alanyokkal, Riparia Sauvage, Portalis, Solonis és a Rupestris különféle válfajaiból, mint sima, mint pedig gyökeres vesszőkkel nagyobb mennyiségekben; végre a már hordképes ojtványokból az ojtógalyok eladásra kerülnek.

Adamovich Sándor Ujvideken.

2—5

Fontos

a háziasszonyoknak!!!

A legszebb fényes fehérneműt csak úgy érhetjük el, ha használatba vesszük az

ezüst fényport

mely bármely vasaló használatával csodálatos eredményt nyerünk.

Kapható Sümegen

Márkus Salamon fia

Bódis Máttyás

Würzburger Jakab

kereskedőknél.

SCHARPF JENŐ

KÖSZEG. fogászati műterme KESZTHELY.

Tartózkodik rövid ideig

Sümegen a „Simonics“-féle kávéházban.

Mégis csak különös lenne,

ha még nem tűnt volna fel senkinek, hogy dacára a fogporral vagy fogpasztával való tisztításnak a fogak, (különösen a zápfogak) gyakran mégis romlanak és odvasodnak? Hát nem a legjobb bizonyíték ez arra nézve, hogy a fogaknak porral vagy pasztával való tisztítása egyáltalában elégtelen? A fogak nem teszik nekünk azt a szíveséget, hogy csak oly helyeken rothadjanak, a hová fogkefével, porral vagy pasztával kényelmesen eljuthatunk. Ellenkezőleg, éppen azokon a helyeken, a melyek nehezen megközelíthetők, mint a zápfogak hátsó oldalai, foghasadások, odvas fogak, fogközők stb., a rothadás és romlás leghamarább és legbiztosabban következik be. Ha az ember fogait rothadástól és romlástól menten, azaz éppen akarja tartani, azt csak egy módon érheti el, tudniuk a

folyékony ODOL

antiszeptikummal való naponkénti tisztítás és öblítés által. Ez az öblítésnél **mindentívé** behatol, az odvas fogakba épügy, mint a foghasadásokba, a zápfogak hátsó részeibe stb. Vannak ugyan az **Odol**-on kívül még egyéb folyékony fog-antiszeptikumok, így pl. régebben hipermangánsavas kálium oldatokat ajánlottak e célra. Csakhogy ki-tűnt, hogy ezen oldatok kilugozzák a fogakat és elpusztítják a zománczot. Az **Odol** ellenben egészen ártalmatlan a fogakra nézve, de egyúttal feltétlen biztonsággal elvonja a **fogemésztő** gombáktól az életfeltételeket és ezáltal határozottan megóvjá a fogakat az olvadástól. Mindez tudományosan be van bizonyítva. Mi tehát mindenkinek, a ki fogait épségben akarja tartani, a legkomolyabban és jó lelkiismerettel azt tanácsoljuk, hogy szokja meg az **Odol**-al való szorgalmas fogápolást. Az **Odol** egész palackja (eredeti fecskendő flacon), mely több hónapra elegendő, 1 osztr. ért. forintba kerül.

Szétküldési raktár Zalamegye részére :

EPSTEIN VILMOS A. divatáru üzletében

SÜMEGEN.

Nyomatott Horvát Gábor könyvnyomdájában Sümegen.